

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa E. Ś.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Lecznictwa Ambulatoryjnego w K.

z udziałem interwenienta ubocznego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prokuratorię Generalną

o zadośćuczynienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 stycznia 2012 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 października 2010 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. odstępuje od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3. przyznaje radcy prawnemu T. A. 900 (dziewięćset) zł od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 października 2010 r. Sąd Okręgowy oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w sprawie o zadośćuczynienie przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Lecznictwa Ambulatoryjnego.

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną. Wnosząc o przyjęcie jej do rozpoznania powódka wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, nieważność postępowania, oczywistą zasadność skargi, naruszenie podstawowych zasad porządku prawnego, naruszenie konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, wyrządzenie szkody powódce przez wydanie zaskarżonych orzeczeń, naruszenie konstytucyjnych i międzynarodowych standardów demokratycznego państwa prawa, konieczność przywrócenia powódce prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, potrzebę przywrócenia utraconego zaufania obywateli do władzy sądowej, konieczność ujednoczenia orzecznictwa w podobnych sprawach oraz wymóg przeprowadzenia kontroli przez Sąd Najwyższy sposobu sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez Sądy Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Powódka podnosi, iż konieczne jest rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego: „Czy prawomocne orzeczenie Sądu, zasądzające odszkodowanie lub rentę z tytułu wypadku przy pracy albo choroby zawodowej od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz ubezpieczonego (pracownika), wiąże Sąd Pracy i Pracodawcę co do faktu i skutków zdarzenia – wypadku przy pracy bądź choroby zawodowej?”.

Skarżąca wskazuje także, że potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów odnosi się w szczególności do treści art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. na tle wątpliwości, „Czy wniesienie przez pracownika powództwa o ustalenie (wypadku przy pracy) przerywa bieg przedawnienia dla dochodzenia roszczeń związanych z tym wypadkiem? Zdaniem pełnomocnika powódki zachodzi również potrzeba dokonania wykładni art. 466 w zw. z art. 468 § 2 k.p.c.: „czy Sąd

Pracy powinien wyjaśnić treść zgłoszonych przez pracownika żądań oraz wyjaśnić istotne okoliczności mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.”

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Skarb Państwa reprezentowany przez Samodzielny Publiczny Zakład Leczenia Ambulatoryjnego, zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest, jak wynika z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się, jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, z przesłankami rozważanymi przez ten Sąd podczas tzw. "przedsądu", którego przedmiotem jest przyjęcie lub odmowa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki te określone są w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i tylko one podlegają badaniu w tej fazie postępowania. W tym zakresie zachowuje aktualność bogate dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego publikowane w zbiorze urzędowym i powoływane w komentarzach do k.p.c. na tle art. 393³ § 1 pkt 3 w zw. z art. 393 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98), zgodnie z którym samo przedstawienie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia nie wyczerpuje wymogu wskazania i umotywowania przyczyn mających przekonywać do przyjęcia skargi do rozpoznania. Uzasadnienie wniosku polega na wyjaśnieniu, a więc na wykazaniu, dlaczego, w ocenie strony skarżącej, zachodzi któraś z przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Treść tego uzasadnienia nie może być jednak dowolna i należy ją oprzeć na argumentacji jurejdycznej. Jest tak z tej przyczyny, że Sąd Najwyższy, rozpoznając ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, działa w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienia prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia

wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Spełnienie wymagania określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymaga zatem, poza wyraźnym wskazaniem, które z okoliczności uzasadniających rozpoznanie zachodzą w sprawie, także zaprezentowania szczegółowej argumentacji prawnej uzasadniającej, dlatego Sąd Najwyższy powinien rozpoznać skargę kasacyjną.

Odnosząc powyższe wymogi do wniosku o przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia należy stwierdzić, iż wnoszący skargę kasacyjną nie przedstawił profesjonalnego prawniczego uzasadnienia wskazywanych przez siebie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi, nie odpowiada ona zatem wymogowi z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pełnomocnik wskazuje na nieważność postępowania, występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz oczywistą zasadność skargi, jednak przesłanek tych należycie nie motywuje.

Przechodząc do poszczególnych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazać należy, że wnoszący skargę powołuje się na nieważność postępowania polegającą na odmowie przyznania powódce zadośćuczynienia pomimo zaistniałej szkody (rozstrój zdrowia) i związku przyczynowego. W ocenie pełnomocnika powódki, rozpoznając niniejszą sprawę Sądy obu instancji nie uwzględniły faktu, że szkodę i jej rozmiar ustalił sąd ubezpieczeń społecznych w innym postępowaniu, zatem oba sądy pozbawiły powódkę możliwości ochrony jej interesów i praw wynikających ze stosunku pracy. Ustosunkowując się do powyższego zarzutu wskazać należy, że Kodeks postępowania cywilnego w sposób wyczerpujący wymienia przyczyny powodujące nieważność postępowania. Sąd Najwyższy, dokonując z urzędu oceny skargi kasacyjnej w oparciu o art. 398¹³ § 1 k.p.c., nie dostrzega podstaw do stwierdzenia w niniejszej sprawie nieważności postępowania, zwłaszcza, że skarżący formułując ten zarzut nie powołał się na żadną z przesłanek wymienionych w art. 379 k.p.c. Wskazywane przez skarżącego pozbawienie możliwości ochrony interesów i praw wynikających ze stosunku pracy wykracza poza przyczyny wymienione w art. 397 k.p.c. i nie stanowi wystarczającej postawy do skutecznego podniesienia zarzutu nieważności postępowania, nie

uzasadnia zatem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. Wskazać nadto należy, że ustalenie szkody oraz związku przyczynowego, na które powołuje się skarżący, dotyczyło postępowania w sprawie z ubezpieczeń społecznych, wytoczonego przeciwko innemu podmiotowi, w oparciu o całkiem inną postawę prawną.

Jako kolejną przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wnoszący skargę wskazał na jej oczywistą zasadność. Oparcie skargi kasacyjnej na przesłance wynikającej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. jest możliwe tylko wtedy, gdy już na pierwszy rzut oka podstawy wskazane w skardze zasługują na uwzględnienie, to jest, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami albo zostało wydane w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 października 2007 r. I UK 164/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 25 września 2007 r. I PK 136/07). Z uzasadnienia skargi kasacyjnej nie wynika oczywista zasadność w przedstawionym powyżej znaczeniu. Wnoszący skargę nie zawarł w uzasadnieniu wniosku wyводу prawnego wskazującego, w czym miałyby wyrażać się ta „oczywistość”, nie przedstawił zatem wystarczających argumentów wskazujących, że skarga jest „oczywiście uzasadniona”.

Natomiast powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że na podstawie tych samych przepisów prawnych w różnych sprawach tego samego rodzaju podejmowane są rozbieżne rozstrzygnięcia sądowe, które nie znajdują przekonującego uzasadnienia w różnicach wynikających z ustaleń sądu dotyczących okoliczności faktycznych lub prawnych w tych sprawach. Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (zob. np. postanowienie SN z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, niepubl.; postanowienie SN z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, niepubl.; postanowienie SN z dnia 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, niepubl.; postanowienie SN z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, niepubl.; postanowienie SN z dnia 28 grudnia 2004 r., I PK 181/04, niepubl.;

postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07 OSNP 2009 nr 3-4, poz.43). W skardze kasacyjnej brak prawniczego wyводу, z którego wynikałoby, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego zachodzi jakakolwiek rozbieżność. Pełnomocnik powódki nie wykazał, aby art. 123 § 1 k.c. czy art. 466 k.p.c. w związku z art. 468 § 2 k.p.c. był interpretowany odmiennie przez Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie oraz sądy orzekające w analogicznych sprawach. Brak zatem podstaw do uznania, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie przedmiotowej skargi do rozpoznania nie wykazano także, by w sprawie występowało istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że jeżeli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opiera się na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., pełnomocnik skarżącego ma obowiązek przedstawienia wyводу uwzględniającego zarówno dotychczasowe orzecznictwo (lub wskazującego jego brak) z zakresu objętego przedstawionym zagadnieniem prawnym, jak i ewentualne poglądy doktryny. Sformułowanie zagadnienia prawnego powinno bowiem zawierać wywód zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen /postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2011 r., sygn. III UK 171/10/, czego w skardze kasacyjnej brak. Pełnomocnik w istocie nie formułuje żadnego zagadnienia prawnego, ograniczając się do wyartykułowania pytania, które nie zostało poparte wystarczającym uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Powyższe powoduje, że na etapie przedsądu nie jest możliwe stwierdzenie występowania w sprawie zagadnienia prawnego wymagającego wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy.

Pozostałe zarzuty podnoszone we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wykraczają poza wskazane w art. 398⁹ k.p.c. przesłanki, a przepis ten nie podlega wykładni rozszerzającej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ k.p.c. O kosztach orzeczono na podst. art. 102 k.p.c.